

KISTA OPEN ACADEMY LÄRCENTERGRUPPEN UTVECKLINGSOMRÅDE 2

DELRAPPORT

Ansvarig huvudpartner Järfälla kommun
Övriga partners:

Annika Ramsell/Ulf Finnhammar

Kista stadsdelsförvaltning
Sollentuna kommun
Stockholm stad, Utbildningsförvaltn.
ABF
Lernia
KTH
Iranska Riksförbundet
Järfälla lärcenter

Ahmed Makloof
Marie Eklund
Bodil Setterhed
Maria Asplund
Anna Zachrisson
Henrik Svensson
Saied Tagavi
Per Edblom

SYFTE: Att skapa en mötesplats som kan brygga över klyftorna i utbildningsvärlden och stimulera våra målgrupper att studera och utveckla sin kompetens.

MÅL: Det övergripande målet är att utveckla lärcentrum i storstadsmiljö med lokal anpassning efter samma grundmodell som man länge haft i glesbygd och i kommuner runt om i Sverige.

DELMÅL:

A. 1 * **att utveckla ett fysiskt lärcentrum för storstadsmiljö, en kreativ mötesplats som stimulerar våra målgrupper till studier och kompetensutveckling.**

Lärcentra enligt ovanstående modell finns nu etablerade i Kista och Järfälla. De befinner sig i ett uppbyggnadsskede och är ett ständigt pågående utvecklingsområde.

2. * **att utveckla former och innehåll i vägledning/karriärplanering.**

I Kista finns 2 studievägledare som aktivt söker okonventionella metoder och mötesplatser för att nå prioriterade målgrupper. Det handlar om att möta människor i en vardag, i en naturlig miljö som t.ex bibliotek, på torget, i föreningar, medborgarkontor, etc. Försöksverksamheten har varit mycket lyckosam så här långt.

3. * **att ansluta centret till NITUS-nätverket och skapa samverkan med kringliggande högskolor och universitet samt med andra utbildningsanordnare, offentliga och privata**

Kista lärcenter och Järfälla lärcenter blev medlemmar i Nitus i november 2002 och Sollentuna i maj 2003. De första telebildkurserna i samarbete med Nitus och Högskolan i Gävle startade i Kista redan i januari 2003 och i mars i Järfälla. Under hösten 2003 går ett antal telebildkurser i Kista och Järfälla, de flesta i samarbete med Högskolan i Gävle. En kurs bedrivs i samarbete med Örebro Universitet.

Genom medlemskapet i Nitus har ett omfattande nätverk blivit tillgängligt såväl nationellt som regionalt. I Nitus ingår i dag 134 kommuner och varje år anordnas en tvådagars vårstämman och höststämman där rikligt med tillfällen ges till utbyte av erfarenheter, strategier och policyfrågor. Dessutom erbjuds kompetensutveckling av lärcenterpersonal i olika former.

Järfälla/Kista/Sollentuna ingår i ett regionalt nätverk - Nitus Östra, med kommuner från Gästrikland och Uppland (Heby, Håbo, Norrtälje, Ockelbo, Sandviken, Tierp, Tyresö och Östhammar). Under 2003 har detta nätverk aktiverat sig i ett samarbete under namnet "Yrkesforum – en kollegial lärandecirkel" initierat av SLU Uppsala. Det handlade om erfarenhetsutbyte, ömsesidiga studiebesök, analyser av förutsättningar, möjligheter och hinder. I detta forum arrangerades bl a 2 tvådagars seminarier och en gemensam Informationskonferens via telebild under Kunskapsveckan (3 april) där inte mindre än 15 lärcentra medverkade och hade möjlighet att bjuda in intresserade att delta, t ex studerande, tjänstemän, politiker, beslutsfattare, mm. Målsättningen är att fortsätta det påbörjade arbetet med Yrkesforum – Nitus Östra eftersom behovet av samarbete inom lärcenterverksamhet är oändligt. Att driva ett lärcenter kräver en personal som är ytterligt flexibel och har egenskaper liknande en "tusenkonstnär". Det gäller hela tiden att möta oväntade situationer och hitta kreativa lösningar ofta på nolltid.

I Lärcentergruppen ingår ABF, Lernia, Västerorts komvux och KTH och viss samverkan sker redan men detta kan definitivt utvecklas.

4. * **att bjuda in och skapa kontakter med det lokala näringslivet**

Här återstår mycket att göra! Vissa försök till kontaktskapande har gjorts och bl a finns Nyföretagarcentrum med som partner i KOA-projektet. De deltog i vår första utbildningsmessa hösten 2002 men har sedan haft svårigheter att få tid att engagera sig i KOA.

I Sollentuna har en undersökning initierats av Kunskapsparken där man vänt sig till näringslivet med frågor kring utbildningsbehov, kompetensutveckling, etc.

Sammanfattning av undersökningen:

Infrastrukturen för vuxnas lärande i Sollentuna syftar till att förbättra förutsättningarna för alla vuxnas lärande och kompetensutveckling.

Näringslivets utveckling och konkurrenskraft är beroende av tillgången till kunskap och kompetens. För att kartlägga behovet av kompetensutveckling har sammanlagt ett femtiotal företag intervjuats i Sollentuna.

I undersökningen framkom det att företagarna, speciellt de medelstora och stora, har egna interna utbildningar som ofta är branschspecifika och/eller leverantörsutbildningar. De utbildningsområden som företagarna ser behov av är inom data, ekonomi, språk, ledarskap och teknik. När det gäller utformningen av utbildningen vill de flesta av företagarna att utbildning ska ske under arbetstid och vara lärar- eller handledd.

Närhetsprincipen betonas och företagen tycker att det är bra om utbildningen finns antingen i den egna kommunen eller i grannkommunen. En del företag har lokaler som gärna får användas för utbildning.

Flera av de tillverkande företagen inom verkstadsindustrin efterlyser inte bara gymnasiala utbildningar utan även någon form av lärlingssystem. Det finns en oro bland småföretagarna om att deras verksamheter inte kommer att leva vidare på grund av bristen på special kompetens. I och med detta finns det ett stort intresse att samarbeta med kommunen kring lärlingsutbildning.

5. * **att bygga upp ett transnationellt nätverk för erfarenhetsutbyte gällande lärande miljöer och olika kommunala eller privata centra, som finns i partnerländerna**

Inom KOA-projektet finns ett transnationellt samarbete med England och Portugal där några av lärcentergruppens medlemmar deltar i ett arbetsområde som heter Learning Ambassadors och som främst driver rekryteringsfrågor. Vi har initialt också deltagit i en grupp som heter Learning environment men där koncentrerade man sig mest mot teknikfrågor. Det transnationella samarbetet har varit intressant och tydliggjort de stora skillnader som råder mellan länderna vad gäller förutsättningar, resurser, erfarenheter, inriktning och nationella satsningar. Här finns kulturella och språkliga hinder att överbrygga förutom rent ekonomiska. Det har också tagit tid att etablera något så när stabil representation från de olika parterna så att det kan finnas förutsättningar för kontinuitet i samarbetet. Vi är nu på god väg och ser framtiden an med viss optimism.

Förutom samarbete med England och Portugal arbetar vi också på att finna former för aktivt samarbete med Finland där Åbo Akademi är extra intressant eftersom de har en mycket generös syn på behörighetsproblematiken. Man kan antas till högskoleutbildningar utan formell behörighet och klarar man kursen så ”var man behörig”. Det här är ett viktigt utvecklingsområde.

B Att samverka med kursutvecklingsgruppen

Vi har sett så många beröringspunkter mellan lärcentergruppen och kursutvecklingsgruppen att vi rent praktiskt slagit ihop våra möten från hösten 2003 och gemensamt diskuterar utvecklingsarbetet.

1. * **Skapa ett första kursutbud med stöd av partnerskapets aktörer (inkl. de norska och finländska) samt med högskolor och universitet inom Nitus. Detta utbud utgör en början till ett brett distansutbud både på svenska och på andra språk.**

Den som är intresserad av högskolekurser på distans enskilt eller via lärcenter har ett stort utbud att välja från. Nitus sammanställer varje år ett kursutbud om ett par hundra

kurser i samarbete med landets högskolor och universitet. Detsamma gäller Nätuniversitetet men då handlar det om tusentals utbildningar. Åbo Akademi ger också ut en katalog med sitt utbud.

Svårigheten är att sovra i det stora utbudet och man drunknar lätt. För att underlätta för våra målgrupper tar vi i samarbete Kista – Järfälla – Sollentuna fram ett antal kurser som vi tror kan vara intressanta för våra målgrupper och presenterar ett gemensamt utbud. Inte minst har vi då försökt framhålla Åbo Akademi som öppnar dörrarna för den som saknar formell behörighet. Vi har hittills inte lyckats få ihop tillräckligt många sökande för att komma igång med ett samarbete, men vi arbetar på det och ser det som ett prioriterat område.

Vi undersöker också möjligheterna att utveckla kurser inom vård- och förskoleområdet i samarbete med högskolan.

2. * utvecklande av IT-pedagogiska modeller, t ex kurser på distans som har sina rötter i folkbildningens former men innehållsmässigt kan ligga på högskolenivå.

Här har vi ingenting för tillfället att rapportera men inom ABF pågår arbete som vi senare får ta del av via Maria Asplund.

3. *utveckla virtuella miljöer för maximal användaranpassning

Vår målsättning är att aktivera oss inom detta område bl a genom att delta i Kursnavet, ett utvecklingsprojekt för Livslångt Lärande lanserat via CFL – Nationellt Centrum för Flexibelt Lärande. Detta är ett projektsom ligger i ett initialske, men som väckt stort nationellt intresse och har stor potential för framtiden.

ÖVRIGT

Under projektets gång har vi haft ett antal möten med lärcentergruppen, gjort en stor mängd studiebesök (se bilaga), deltagit i konferenser, seminarier och nätverksträffar samt arrangerat två utbildningsmässor (hösten 2002 och hösten 2003) med ca 30 utställare varav minst 10 har representerat högskolor och universitet.

Vi har utvecklat ett bra samarbete mellan Kista, Järfälla och Sollentuna i vuxenutbildningsfrågor och har också etablerat ett samarbete med ÅSÖ Vuxengymnasium i avsikt att få till stånd ett Nitus-lärcenter också i stadens mitt. Stockholm som tidigare velat studera telebildkurser på högskolenivå har tvingats resa till Norrtälje, Tierp eller Gimo. Från våren 2003 finns åtminstone lärcentra i Kista och Järfälla men allteftersom möjligheterna till flexibla studier blir medvetandegjorda bland stadsbefolkningen kommer behovet av lärcentra att öka kraftigt.

Vi har tagit aktiv del i nätverket Nitus Östra och fått en ledande roll där för att utveckla det regionala samarbetet.

Vi har också haft möjlighet att aktivt driva lärcenterfrågor, flexibel utbildning och det livslånga lärandet i Framtidsvalet, Stockholm Stads Infrastrukturprojekt.

Järfälla den 16 december 2003

Annika Ramsell/Ulf Finnhammar